

Bezinning 42: Het Emmaüsverhaal

Lucas 24, 13-35 = 3° paaszondag in het A-jaar

Diezelfde dag gingen twee van de leerlingen op weg naar een dorp dat Emmaüs heet en zestig stadië van Jeruzalem verwijderd ligt. Ze spraken met elkaar over alles wat er was voorgevallen. Terwijl ze zo met elkaar in gesprek waren, kwam Jezus zelf naar hen toe en liep met hen mee, maar hun blik werd vertroebeld, zodat ze Hem niet herkenden. Hij vroeg hun: 'Waar loopt u toch over te praten?' Daarop bleven ze somber gestemd staan. Een van hen, die Kleopas heette, antwoordde: 'Bent u dan de enige vreemdeling in Jeruzalem die niet weet wat daar deze dagen gebeurd is?' Jezus vroeg hun: 'Wat dan?' Ze antwoordden: 'Wat er gebeurd is met Jezus uit Nazaret, een machtig profeet in woord en daad in de ogen van God en van het hele volk. Onze hogepriesters en leiders hebben Hem ter dood laten veroordelen en laten kruisigen. Wij leefden in de hoop dat Hij degene was die Israël zou bevrijden, maar inmiddels is het de derde dag sinds dit alles gebeurd is. Bovendien hebben enkele vrouwen uit ons midden ons in verwarring gebracht. Toen ze vanmorgen vroeg naar het graf gingen, vonden ze zijn lichaam daar niet en ze kwamen zeggen dat er engelen aan hen waren verschenen. De engelen zeiden dat Hij leeft. Een paar van ons zijn toen ook naar het graf gegaan en troffen het aan zoals de vrouwen hadden gezegd, maar Jezus zagen ze niet'. Toen zei Hij tegen hen: 'Hebt u dan zo weinig verstand en bent u zo traag van begrip dat u niet gelooft in alles wat de profeten gezegd hebben? Moest de Messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?' Daarna verklaarde Hij hun wat er in al de Schriften over Hem geschreven stond, en Hij begon bij Mozes en de Profeten.

Ze naderden het dorp waarheen ze op weg waren. Jezus deed alsof Hij verder wilde reizen. Maar ze drongen er sterk bij Hem op aan om dat niet te doen en zeiden: 'Blijf bij ons, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde'. Hij ging mee het dorp in en bleef bij hen. Toen Hij met hen aan tafel aanlag, nam Hij het brood, sprak het zegengebed uit, brak het en gaf het hun. Nu werden hun ogen geopend en herkenden ze Hem. Maar Hij werd onttrokken aan hun blik. Daarop zeiden ze tegen elkaar: 'Brandde ons hart niet toen Hij onderweg met ons sprak en de Schriften voor ons ontsloot?' Ze stonden op en gingen meteen terug naar Jeruzalem, waar ze de elf en de anderen aantroffen, die tegen hen zeiden: 'De Heer is werkelijk uit de dood opgewekt en Hij is aan Simon verschenen!' De twee leerlingen vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe Hij zich aan hen kenbaar had gemaakt door het breken van het brood.

Bezinning

Na Jezus' lijden, sterven en begrafenissen vertelt Lucas ons eerst over een verrijzenisverhaal, dat geen verschijningsverhaal is. Dat wil zeggen dat twee mannen het nieuws verkondigen 'dat Hij tot leven gewekt is'. Het Emmaüsverhaal is dus de eerste keer dat de verrezen Jezus aan mensen verschijnt. Het mag ons verrassen dat Hij niet over zichzelf begint ('Zie Mij, Ik ben verrezen!!'), maar dat Hij meegaat met twee mensen die somber zijn en weg gaan van de groep te Jeruzalem. Jezus luistert en laat vertellen. De twee zijn dan ook lang aan het woord, heel lang zelfs volgens evangelische normen. De kern van hun verhaal is dat ze Hem niet gezien hebben. Dat is hun diepe verlangen.

Op het einde gebruikt Lucas verrijzeniswoorden: 'Ze stonden op'. Het is toch de Heer Jezus die opgestaan is? Dit werpt een heel bijzonder licht op Jezus' verrijzenis. Zijn verrijzenis is er voor de anderen, voor hen die somber zijn, die gebukt gaan onder lijden. Hij wil dat zij mee met Hem verrijzen. Als Jezus hen in het begin vraagt waarover ze aan het spreken zijn, 'bleven ze staan'. Diep lijden maakt mensen immobiel, onvrij. Het resultaat van de ontmoeting met de verrezen Heer is dat ze meteen weer in beweging komen, terug dynamisch worden, en wel door terug te keren naar Jeruzalem, waar de jonge Kerk aanwezig is.

En ja, ze hebben Jezus' pastorale aanpak begrepen: niet zij vertellen eerst hun verhaal, hoe wonderlijk ook, maar ze beginnen net als Jezus met te luisteren naar het verhaal van de elf en de anderen.

Actualisatie

Wie is voor jou de verrezen Heer die luistert naar wat jou somber stemt? Noem voor jezelf een naam van iemand, die zwaar lijden meemaakt(e), en die door jouw empathisch luisteren weer is opgestaan. Herken je de verrezen Heer in het open leggen van de Schriften en in het 'breken van de brood'?

Gebed

Heer Jezus,
blijf bij ons, verlaat ons nooit.
Doe voor ons de Schriften opengaan
zodat we U als de Messias herkennen,
die moest lijden en sterven
om in uw heerlijkheid te kunnen binnen gaan.
Laat ons U herkennen in het breken van het brood,
opdat we onszelf breken en geven
om anderen te laten opstaan
en voor hen verrijzenis te zijn,
zoals Gij het zijt voor ons. Amen.